

Т.В. Андросова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.В. Кот, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

П.Л. Гринько, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

В умовах трансформації економічного укладу країни та соціально-економічних умов розвитку суспільства слід звернути увагу на динаміку цих змін. Безумовно модернізація країни спирається на систему національної вищої освіти. У зв'язку з цим сама система освіти потребує впровадження інноваційних заходів та відповідних змін як в організації системи вищої освіти, так і в змісті, формах та методах навчальних процесів. Саме освіта є вирішальним інструментом для реалізації модернізаційних перспектив розвитку суспільства, оскільки освіта, яка ефективно розвивається, буде відповідно впливати на модернізаційні процеси, що забезпечують стійкість розвитку суспільства.

Орієнтація системи вищої освіти на європейські стандарти навчання, які базуються на інформатизації навчального процесу, вимагає концептуального вдосконалення системи освіти і професійної підготовки фахівців у напрямках: 1) стратегічне реформування системи вищої освіти та професійної підготовки з метою забезпечення якості фахівців; 2) формування глибокої професійної компетентності і соціальної відповідальності.

Разом з тим метою основних напрямків модернізації системи вищої освіти є забезпечення якісного перетворення в умовах ринкової економіки та розвитку глобалізаційних процесів. Модернізація сфери освіти вимагає створення нових науково-методичних, матеріальних, правових умов, кадрового забезпечення для розвитку цього процесу на основі збереження накопиченого потенціалу та встановлення нових форм зв'язку в системі освіти.

Найважливішим аспектом модернізаційних процесів є формування висококваліфікованого кадрового потенціалу, який володітиме сучасними інформаційними технологіями, що надасть змогу забезпечити трансляційне навчання у дистанційному просторі. Це потребує введення нових напрямів навчання, нових курсів і дисциплін, створення міждисциплінарних програм.

Сучасна освіта набула масового характеру, посилилася диверсифікація професійної освіти, зросла інтернаціоналізація освітнього ринку з можливістю мобільності студентів.

Розвиток та модернізація системи вищої освіти є одним з найважливіших чинників міжнародного позиціонування українського суспільства. Саме глобалізаційні процеси у світі, швидкий розвиток наукових досліджень, нові інформаційні технології вимагають прискореного випереджувального інноваційного розвитку системи вищої освіти. Сучасні технології модернізації освіти у високорозвинених державах світу переконливо демонструють, наскільки важливою є система вищої освіти для здійснення структурних перетворень, інноваційного розвитку, що несуть суспільству принципи самореалізації та самовдосконалення, матеріальні блага, задоволення зростаючих потреб, соціальний захист тощо. Україна також повинна відкрити для себе значущість освіти в умовах переходу на інноваційний шлях розвитку.

Перехід до інноваційних процесів у системі вищої освіти передбачає створення умов для формування національної інноваційної системи, яка повинна охоплювати:

- систему освіти та підвищення кваліфікації;
- систему продукування наукових знань та інновацій;
- систему використання освітніх, технологічних, виробничих та інших інновацій;
- систему комерціалізації наукових знань та інновацій;
- систему управління та регулювання інноваційного розвитку економіки.

У системі вищої освіти можна виділити види інновацій, які є необхідною умовою для конкурентоспроможності вищих навчальних закладів як на вітчизняному ринку освіти, так і на міжнародному ринку:

- інновації в змісті вищої освіти; – інновації в навчальному процесі;
- інновації в організаційних структурах вищої освіти;
- інновації в діяльності та відносинах між викладачами і студентами; – інновації у сфері освітніх послуг, розвиток співпраці з соціальними партнерами, замовниками кадрів;
- інновації в галузі міжнародного співробітництва вищих навчальних закладів.

Таким чином, модернізація вищої освіти вимагає інноваційного поштовху, оскільки глобальна економіка та європейські пріоритети у системі навчання вимагає якісно нового рівня освіти в Україні та постійного оновлення знань і професійних навичок. Формування державної політики в сфері системи вищої освіти залежить від компетентності державницьких рішень в галузі освітньої політики та коректних акцентів у визначенні стратегічних пріоритетів.